T072 BL 2 (079) Giới Đào Xới Đất Đai-92 Pháp Đơn Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

72-GIÔÙI ÑAØO XÔÙI ÑAÁT ÑAI Khi Phaät an truù taïi Tinh xaù Khoaùng daõ, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, thaày Tyø-kheo lo vieäc kinh doanh töï ñaøo ñaát ñoå neàn nhaø, hoaëc laøm ngoùi, laøm gaïch, neân bò ngöôøi ñôøi cheâ bai: “Sa-moân Cuø-ñaøm duøng voâ löôïng phöông tieän ñaû kích vieäc saùt sinh, ca ngôïi khoâng saùt sinh, theá maø nay Tyø-kheo laïi töï tay ñaøo ñaát laøm neàn nhaø, hoaëc laøm ngoùi, laøm gaïch, khieán toån thöông ñeán maïng soáng. Ñoù laø nhöõng keû baïi hoaïi, naøo coù ñaïo haïnh gì!”. Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc aáy ñeán baïch vôùi Theá Toân, Phaät lieàn sai ñi goïi Tyø-kheo lo vieäc kinh doanh ñeán. Khi thaày ñeán roài, Phaät beøn hoûi: Naøy Tyø-kheo, oâng coù laøm vieäc ñoù thaät chaêng? - Baïch Theá Toân! Coù thaät. - Tuy trong ñaát khoâng coù maïng soáng, nhöng ñoù laø vieäc maø ngöôøi xuaát gia khoâng neân laøm. Traùi laïi, neân ít vieäc, ít dòch vuï, chôù ñeå cho ngöôøi ñôøi cheâ traùch maø maát ñi ñieàu phöôùc thieän cuûa hoï. Töø nay veà sau, Tyø-kheo khoâng ñöôïc töï tay ñaøo ñaát. Theá roài, Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi Khoaùng daõ phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: Neáu Tyø-kheo töï tay ñaøo ñaát hoaëc sai ngöôøi ñaøo, chæ baûo hoï ñaøo, thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà.

Giaûi Thích: Töï tay mình: Hoaëc laø töï thaân, thaân phaàn, thaân phöông tieän. 1. Thaân: Caát mình leân nhaûy nhoùt, chaïy qua chaïy laïi, muoán laøm cho hö ñaát, thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Ñoù goïi laø thaân. 2. Thaân phaàn: Hoaëc tay, chaân, ñaàu goái, khuyûu tay, moùng tay; ñoù goïi laø thaân phaàn. 3. Thaân phöông tieän: Hoaëc duøng cuoác xeûng, rìu buùa töï tay ñaøo ñaát hay ñuïc vaøo tre goã, hoaëc töø xa neùm, muoán laøm cho ñaát hö haïi; neáu ñaát bò hö haïi, thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Ñaát: Goàm hai loaïi: Sinh vaø taùc. 1. Sinh: Ñaát coøn nguyeân sô goïi laø sinh. 2. Taùc: Goàm hai loaïi: Cô taùc vaø thöôïng taùc. a. Cô taùc: Chæ cho ñaát treân ñöôøng ñi vaø ñaát duøng laøm töôøng vaùch. b. Thöôïng taùc: chæ cho ñaát ñoå treân caùc taàng laàu, treân maùi nhaø; ñoù goïi laø thöôïng taùc. Töï ñaøo: Töï mình ñaøo hoaëc sai ngöôøi khaùc ñaøo, duø chæ baûo: “Haõy ñaøo ñaát naøy”, thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. Neáu töï mình tìm phöông tieän ñeå ñaøo cho nhieàu ñaát thì phaïm moät

toäi Ba-daï-ñeà. Neáu vöøa laøm vöøa nghæ, thì moãi laàn nghæ phaïm moät toäi Ba-daï-ñeà. Neáu baûo ngöôøi khaùc ñaøo maø ngöôøi aáy ñaøo moät laàn nhieàu ñaát, thì phaïm moät toäi Ba-daï-ñeà. Neáu nhaéc ñi nhaéc laïi, baûo hoï ñaøo cho nhanh leân, thì moãi laàn laëp laïi, phaïm moät toäi Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo muoán cho ñaát baèng beøn tìm caùch queùt ñaát, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu laøm toån thöông ñaát baèng daáu chaân muoãi, thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Neáu khoâng taïo phöông tieän, thì khoâng coù toäi. Neáu duøng phöông tieän keùo caây goã muoán cho

ñaát bò xaây xöôùc, thì khi keùo caây goã, phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñaát bò toån thöông nhö daáu chaân muoãi, thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Neáu khoâng duøng phöông tieän, thì khoâng coù toäi. Neáu luøa boø ngöïa ñi qua muoán cho ñaát bò hö lôû, thì cuõng nhö vaäy. Neáu khoâng duøng phöông tieän, thì khoâng coù toäi. Neáu muoán cho ñaát baèng phaúng beøn ñi kinh haønh, thì khi ñi kinh haønh phaïm toäi Vieät-tyø-ni; khi ñaát bò toån thöông baèng daáu chaân muoái, phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Khi ñöùng, ngoài, naèm cuõng nhö vaäy. Nhöng neáu khoâng coá yù thì khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo duøng chaân ñaïp vaøo caïnh bôø soâng laøm cho ñaát rôi xuoáng, thì moãi laàn ñaïp phaïm moät toäi Ba-daï-ñeà. Nhöng khi ñi caïnh bôø soâng, (voâ tình) laøm cho ñaát saäp, thì khoâng coù toäi. Tuy nhieân, neáu khoái ñaát bò vôõ naëng hôn moät ngöôøi, thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Neáu khoái ñaát bò vôõ naëng khoâng baèng moät ngöôøi, thì khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo caàm caây, ñaù, ngoùi, gaïch, cuoác, xeûng maø lôõ tay bò rôi xuoáng ñaát, duø ñaát bò toån thöông cuõng khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo lo vieäc kinh doanh coù nhieàu vaät duïng cuûa Taêng, cuûa Thaùp, muoán caát giaáu trong ñaát, nhöng ñaát aáy thuoäc sinh ñòa, ôû choã troáng traûi, thì khoâng ñöôïc töï tay mình ñaøo, maø phaûi sai tònh nhaân laøm. Neáu ñaát aáy thuoäc töû ñòa, ôû choã khuaát, thì ñöôïc töï mình ñaøo ñaát, caát giaáu. Neáu ñoùng coïc xuoáng ñaát thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu ñaát bò toån thöông nhö daáu chaân muoãi thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Neáu Tyø-kheo muoán caêng taám baït thì phaûi ñoùng ñinh ôû boán goùc, neáu caêng ôû choã ñaát cheát, vaéng veû thì töï tay ñoùng ñinh khoâng coù toäi. Caêng ôû choã ñaát soáng, troáng traûi, thì phaûi sai tònh nhaân laøm. Khi thaùo ra cuõng phaûi sai lònh nhaân laøm. Neáu Tyø-kheo ñoùng ñinh vaøo treân vaùch trong phoøng laøm vôõ vaùch thì khi laøm xong, phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Nhöng neáu treân vaùch tröôùc ñoù ñaõ coù loã roài, thì khoâng coù toäi. Neáu maët ñaát coù nöôùc möa thaám maø Tyø-kheo laøm vôõ haèng daáu chaân chim thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Neáu muoán veõ treân ñaát thì phaïm toäi

Vieät-tyø-ni. Neáu ñaát bò toån thöông nhö daáu chaân chim thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Nhöng neáu veõ treân ñaát buõn thì khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo lo vieäc kinh doanh muoán veõ sô ñoà thì neân veõ treân mieáng goã, treân gaïch. Neáu ñaát treân phoøng ôûù ñaõ cuõ kyõ muoán dôõ boû thì khoâng ñöôïc töï tay dôõ maø phaûi sai tònh nhaân dôõ boû. Neáu Tyø-kheo muoán phaù böùc vaùch thì neân sai tònh nhaân phaù lôùp ñaát toâ ôû beân ngoaøi roài môùi ñöôïc töï tay mình gôõ gaïch, vaø khi ñeán saùt maët neàn thì cuõng phaûi sai tònh nhaân gôõ. Neáu böùc vaùch khoâng toâ ñaát maø bò nöôùc möa thaám öôùt thì khi muoán dôõ boû phaûi sai tònh nhaân dôõ vaøi ba lôùp gaïch treân maët, roài môùi töï tay mình dôõ; vaø khi dôõ ñeán saùt maët ñaát thì laïi sai tònh nhaân dôõ tieáp. Neáu moät ñoáng ngoùi gaïch bò möa thaám öôùt, thì khi laáy, Tyø- kheo khoâng ñöôïc töï tay mình laáy maø phaûi sai tònh nhaân laáy chöøng vaøi ba lôùp ôû treân, roài mình môùi laáy; vaø khi ñeán saùt ñaát laïi sai tònh nhaân laáy tieáp. Khi laáy ngoùi lôïp nhaø thì Tyø-kheo ñöôïc laáy nhöng khi ñeán lôùp ngoùi ñeå saùt ñaát thì phaûi sai tònh nhaân laáy. Khi chaát ñoáng gaïch cuõng vaäy. Khi ñaát thuoäc bò möa thaám öôùt thì Tyø-kheo khoâng ñöôïc laáy maø phaûi sai tònh nhaân laáy cho heát lôùp ñaát thaám möa, roài môùi töï laáy thì khoâng

coù toäi. Neáu ñaát do chuoät ñaøo, bò möa thaám öôùt, thì Tyø-kheo khoâng ñöôïc laáy maø phaûi sai tònh nhaân laáy. Neáu sau côn möa thì Tyø-kheo khoâng ñöôïc veùt gieáng maø phaûi sai tònh nhaân veùt. Neáu tònh nhaân nhoû khoâng laøm ñöôïc, thì phaûi ñöa hoï xuoáng gieáng quaäy cho nöôùc ñuïc, roài Tyø-kheo môùi veùt. Neáu nöôùc ao, nöôùc ñoïng sau côn möa thì Tyø-kheo khoâng ñöôïc thaùo nöôùc. Nhöng neáu coù boø ngöïa ñaõ loäi qua thì Tyø-kheo ñöôïc thaùo. Neáu ñaát buøn gaëp phaûi traän möa thì Tyø-kheo khoâng ñöôïc laáy maø phaûi sai tònh nhaân laáy. Neáu ñaát trong ao trong thaïp gaëp phaûi côn möa thì Tyø-kheo khoâng ñöôïc laáy maø phaûi sai tònh nhaân laáy. Neáu sau côn möa coù nöôùc ñoïng treân raõnh, treân maùng xoái thì Tyø- kheo khoâng ñöôïc töï tay khai thoâng maø phaûi sai tònh nhaân khai thoâng. Neáu khi ñi ñaïi tieåu tieän duøng nöôùc röûa maø ñeå tay chaø treân ñaát thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Sau khi ñi tieâu tieåu xong, phaûi duøng tro, boät ñaäu röûa tay. Neáu nöôùc möa chaûy xoaùy ñaát doàn thaønh moät ñoáng thì Tyø-kheo khoâng ñöôïc laáy maø phaûi sai tònh nhaân laáy. Neáu ang, bình, thau v.v... ñeå ngoaøi trôøi, traûi qua côn möa thì Tyø- kheo khoâng ñöôïc laáy maø phaûi sai tònh nhaân laáy. Neáu mieáng vaùn duøng ñeå röûa chaân traûi qua côn möa thì Tyø-kheo khoâng ñöôïc caàm laáy. Neáu caùc vaät nhö goã, ñaù, ngoùi, gaïch ñeå ngoaøi trôøi traûi qua côn möa thì Tyø-kheo khoâng ñöôïc töï tay caàm laáy maø phaûi sai tònh nhaân caàm laáy.

Neáu Tyø-kheo ñaøo ñaát thì phaïm Ba-daï-ñeà. Neáu ñaát ñoù loän moät nöûa caùt thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Nhöng neáu ñaát ñoù chæ thuaàn laø caùt thì khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo ñaøo ñaù, ñaù cuoäi, buïi ñaát thì cuõng nhö vaäy (töùc khoâng coù toäi). Theá neân noùi (nhö treân).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.